

RESULTATER 2019

NYT FRA **SEGES SVINEPRODUKTION**

DanBred står (også)
for bæredygtighed

Succes med hele haler

Der er penge i at
følge normerne

DANISH:
Det betaler sig
at stille høje krav

Velkommen til Resultater **2019**

SEGES Svineproduktion arbejder hver dag på at gøre både dig og din bundlinje endnu bedre. 2019 har ikke været nogen undtagelse. I år har vi – blandt meget andet – forbedret normsættet til slagtesvin, ungsvin og søer, videreudviklet et nyt og billigere staldkoncept og set på alternativer til sojaskrå. For ikke at tale om hele avlsarbejdet for DanBred, som SEGES Svineproduktion også står bag.

ALT DETTE OG MEGET MERE KAN DU LÆSE OM HER I RESULTATER 2019.

06

INDHOLD

- 04 > Viden skal fortsat sikre dansk svineproduktion
- 06 > Succes med hele haler
- 08 > Kigger foderfirmaerne efter i kortene
- 10 > Søer i rette huld præsterer bedre
- 12 > Supplerende ernæring: Træf det rette valg
- 14 > Ny viden giver mere robuste DanBred-grise
- 16 > Det betaler sig at stille høje krav
- 18 > Der er penge i at følge normerne
- 20 > Dansk protein til søer er nærliggende
- 22 > Øget fokus på pattegriseoverlevelse
- 24 > DanBred står (også) for bæredygtighed
- 26 > En fremtid uden medicinsk zink
- 28 > Nyt måleapparat former fremtidens miljøteknologi
- 30 > Beredskabet står klar, når uheldet er ude
- 32 > Billigere slagtesvinestalde i fremtiden
- 34 > Løse søer skal (kunne) passe egne grise
- 36 > Nye, spændende forsøg i gang
- 38 > Vi er, hvor du er

20

12

30

34

FØLG OS:

- Svineproduktion.dk
- facebook.com/SegesSvineproduktion
- svin.seges.tv

Svineafgiftsfonden

Tak til Svineafgiftsfonden for støtte til flere af projekterne

Viden skal fortsat sikre dansk svineproduktion

SEGES SVINEPRODUKTION ER DANSK SVINEPRODUKTIONS VIDENS- OG UDVIKLINGSAFDELING. HER ARBEJDER FAGEKSPERTER MED DET, DER HAR INDFLYDELSE PÅ DIG, DIN HVERDAG OG DIN BUNDLINJE.

Dansk svineproduktion er i verdensliten, når vi ser på kvalitet, dyrevelfærd, sporbarhed og bæredygtighed. Det, kombineret med en effektiv produktion, gør, at vi fortsat er konkurrencedygtige trods et højt omkostningsniveau. Vi var ikke her i dag, hvis det ikke var for den konstante fokus på udvikling. Og det er netop dét, SEGES Svineproduktion står for. Vi er nemlig sat i verden for at gøre det nemmere at være svineproducent i Danmark.

SVINEPRODUCENTER SÆTTER KURSEN

Det er sektorbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer Svineproduktion, som løbende godkender, hvilke aktiviteter der skal arbejdes med de kommende år. Bestyrelsen består af ni svineproducenter og en rådgiver.

Alle nye projekter bliver også vurderet af et Innovationsråd, som består af driftige svine-

producenter, som har fingeren på pulsen. Det er nemlig vigtigt, at de ting, vi forsker i, giver værdi for dig som svineproducent nu og i fremtiden.

Udover at finde nye løsninger til at få en endnu mere effektiv og bæredygtig svineproduktion i Danmark holder vi naturligvis også øje med samfundet omkring os. For uden at have opbakning fra forbrugere og lovgivere kan man have en nok så effektiv produktion. Derfor blev der sidste år lagt en treårig strategi, som også tager højde for de ønsker og krav, der bliver stillet af verden uden for staldgangen.

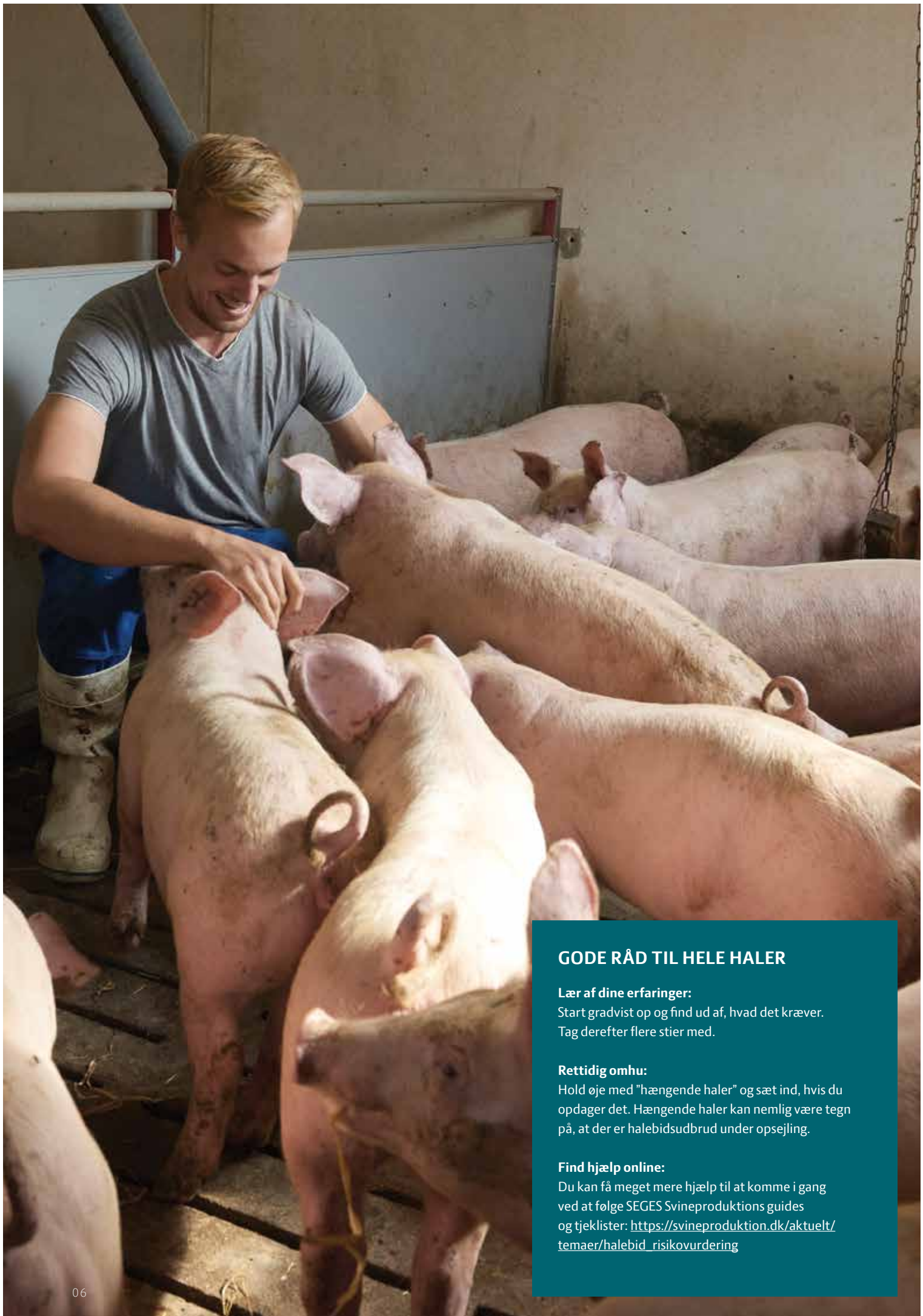
Medarbejderne i SEGES Svineproduktion har sammen med sektorbestyrelsen og Innovationsrådet et godt indblik i, hvad der rør sig ude på staldgangen. Men du har også mulig-

hed for at komme med forslag og ønsker til, hvad vi skal se nærmere på.

AVLSARBEJDE I VERDENSKLASSE

Det er også sektorbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer Svineproduktion, som sætter retningen for DanBred's avlsprogram. De seneste tre år har arbejdet øget avlsfremgangen for alle de egenskaber, der er med i avlsprogrammet. Blandt andet fodereffektivitet som betyder, at du skal bruge mindre foder til at producere samme antal grise som tidligere. Det giver ikke kun en bedre bundlinje for dig – det gør også produktionen mere bæredygtig.

Tak for endnu et godt år. Vi glæder os til også i fremtiden at bidrage til dansk svineproduktions succes.

GODE RÅD TIL HELE HALER

Lær af dine erfaringer:

Start gradvist op og find ud af, hvad det kræver. Tag derefter flere stier med.

Rettidig omhu:

Hold øje med "hængende haler" og sæt ind, hvis du opdager det. Hængende haler kan nemlig være tegn på, at der er halebidsudbrud under opsejling.

Find hjælp online:

Du kan få meget mere hjælp til at komme i gang ved at følge SEGES Svineproduktions guides og tjeklister: https://svineproduktion.dk/aktuelt/temaer/halebids_risikovurdering

Succes med hele haler

HVIS MAN VIL HAVE SUCCES MED AT PRODUCERE GRISE MED HELE HALER FRA FØDELSE TIL SLAGTNING, ER DET VIGTIGT AT HAVE EN GRADVIS OMSTILLING. DET VISER FORSØGET "HELE HALER – ALL IN". INDTIL VIDERE ER DER PRODUCERET 80.000 GRISE MED HELE HALER HOS DE BESÆTNINGER, SOM ER MED I FORSØGET.

Landbrug & Fødevarer Svineproduktion har en målsætning om, at flere danske grise skal have hele haler fra fødsel til slagtning. For at sikre viden inden for området blev forsøget "Hele haler – all in" startet sidste år. Her har svineproducenter frivilligt kunnet tilmelde sig og dermed få hjælp og sparring fra SEGES Svineproduktions eksperter til arbejdet med at producere grise med hele haler.

“ Indtil videre er der produceret 80.000 grise med hele haler – alene i arbejdet med "Hele haler – all in". Derudover er der selvfølgelig også de mange svineproducenter, som i forvejen arbejder med hele haler,” siger seniorkonsulent Dorthe Poulsgård Frandsen fra SEGES Svineproduktion.

Sammen med Linda Sandberg Pedersen, som er tekniker hos SEGES Svineproduktion, har hun løbende hjulpet svineproducenter over hele landet i gang med at omstille deres produktion. Et af succeskriterierne er at starte stille og roligt op og lære af sine erfaringer.

“ I vores arbejde har vi set, at det er vigtigt at starte stille og roligt ud med enkelte stier – og så tage flere og flere ugehold med løbende. På den måde finder man ud af, hvad man skal være opmærksom på, og hvad der virker og ikke virker i arbejdet med at producere grise med hele haler,” siger Dorthe Poulsgård Frandsen.

GÅET BEDRE END FORVENTET

En af de svineproducenter som er med i "Hele haler – all in," er Joachim Clausen, som har en integreret svineproduktion lidt uden for Sorø. Hvert år producerer han 20.000 slagtesvin. De første grise med hele haler er blevet slagtet allerede sidste år, og siden da er hele produktionen blev omlagt, så alle grise, der ender på slagteriet, nu har hele haler. Og ifølge ham er omlægningen gået bedre end forventet.

“ Vi har faktisk ikke oplevet de helt store problemer med at skifte over. Selvfølgelig har der været lidt udfordringer undervejs, inden vi kom helt ind i de nye rutiner. Men

der var jo også problemer med halebid før, så jeg har ikke fortrudt – og hjælp og sparring fra SEGES Svineproduktion har gjort det nemmere at komme hurtigt i gang og gøre det rigtigt,” siger han.

GOD MANAGEMENT ER VEJEN TIL SUCCES

Det vigtigste, man skal huske på, hvis man vil i gang med udelukkende at producere grise med hele haler, er at have fuldt fokus på alle grise. Halebid avler så at sige halebid, så det er vigtigt at gribe ind, hvis man ser de første tegn såsom "hængende haler". Er der først det, kan en løsning være at give grisene mere beskæftigelsesmateriale, så man får fjernet deres fokus fra halerne.

“ Det tager selvfølgelig lidt ekstra tid med de nye rutiner. Men jeg kan se, at det har andre positive sideeffekter. Udover at kunne gribe ind i rette tid, opdager vi nemlig også, hvis der er andet galt i den enkelte sti,” siger Joachim Clausen.

“ Vi kender ikke årsagen, men vi mener selv i SEGES Svineproduktion, at opmærksomheden ved at gennemføre disse kontrolrunder er med til at holde foderfirmaerne til ilden.”

Jesper Poulsen,
projektleder hos SEGES Svineproduktion

Kigger foderfirmaerne efter i kortene

**STEMMER INDLÆGSSEDLEN PÅ FODERET MED DET, DER REELT SET ER I?
DET TESTER SEGES SVINEPRODUKTION HVERT ÅR I "KONTROLRUNDE AF FODER".**

“ Vi vil gerne sikre, at det foder, svineproducenterne køber, også indeholder det, der står på pakken.” Sådan siger Jesper Poulsen, projektleder hos SEGES Svineproduktion og ansvarlig for test af foder.

Han har netop fundet resultaterne af den seneste kontrolrunde frem. Det er her, foderblandinger fra de største firmaer bliver analyseret for at undersøge, om der rent faktisk er det næringsindhold i foderet, som der står på indlægseddelen. Og resultatet af årets labora-

torieundersøgelse bør glæde svineproducenterne – for det faktiske indhold passer med det, der er blevet lovet.

VIGTIG VIDEN FOR DIG

Det er glædelige nyheder, at producenterne af foder holder, hvad de lover. For baggrunden for at teste foder, er helt klar:

“ Foder er den dyreste omkostning for svineproducenter. Derfor skal man selvfølgelig have valuta for pengene, og det kan

ikke nytte noget, at der ikke er det næringsindhold i, som man er blevet lovet,” siger Jesper Poulsen.

Udover at lave kontrolrunder på laboratorium gennemfører SEGES Svineproduktion løbende afprøvninger af færdigblandinger på grise.

“ En ting er at se på næringsindholdet på laboratorie – noget andet er at ”spørge grisene”. For selvom vi kontrollerer næringsstofindhold ved analyse, er der forhold udover næringsstofindhold, der har betydning for grises produktivitet. Der er altså ting ved foders kvalitet, som vi kun kan se ved at teste foderet på grise – og som kemiske analyser alene ikke fortæller os om,” siger Jesper Poulsen og fortsætter:

“ I 2019 har vi lavet en test af foderblandinger til slagtesvin på vores forsøgsstation Grønhøj. Heller ikke her kan vi se, at nogen falder ud – og det er glædeligt. Men selvom det går godt, skal vi ikke hvile på laurbærene. Og I kan derfor forvente, at vi også i fremtiden ser foderfirmaerne i kortene. For din skyld,” slutter han.

SÅDAN FOREGÅR "KONTROLRUNDE"

Foderfirmaerne giver accept til, at vi må komme uanmeldt på deres fabrikker.

Teknikere fra SEGES Svineproduktion besøger fabrikker og udtager prøver på forskellige tidspunkter. Samtidig får teknikerne indlægseddelen med hjem på det udtagne foder. Der indsamles 16 foderprøver for hver af de 9 firmaer.

Foderprøverne sendes til kemisk analyse. Der analyseres for omkring 15 næringsstoffer i hver prøve. Resultatet af analysen sammenlignes med, hvad der står på indlægseddelen (Deklarationen).

Der laves en opgørelse for gennemsnit af afvigelse mellem analyseret og deklareret værdi for hvert næringsstof og for hvert firma.

Søer i rette huld præsterer bedre

VED AT GIVE POLTENE MERE ENERGI OG MINDRE PROTEIN I FODERET OPLEVER JEPPE HAUBJERG, AT GYLTENE BÅDE MALKER BEDRE OG GIVER FLERE LEVENDEFØDTE.

Hos svineproducent Jeppe Haubjerg er der stort fokus på at skabe de bedste rammer for søerne.

Det gør han for at sikre søerne de bedst mulige malkeegenskaber, men også for at sikre det højest mulige antal levendefødte grise.

Sammen med Thomas Sønderby Bruun, som er specialkonsulent hos SEGES Svineproduktion, har Jeppe Haubjerg derfor arbejdet med at justere, det foder poltene på bedriften får, inden de løbes. Det sker som en del af projektet Barometerbesætninger, som har til sigte at flytte eksisterende viden helt ud på staldgangen.

“Målet med vores samarbejde er at sikre, at den viden, vi genererer hos SEGES Svineproduktion, kommer helt ud på staldgangen at virke. Hos Jeppe drejer det sig om at sikre, at poltene har det helt rigtige huld, før de insemineres. Samtidig var det vigtigt for os at reetablere søernes tab af rygspæk i diegivningsperioden hurtigst muligt efter fravæning – uden at søerne får for meget protein,” siger Thomas Sønderby Bruun.

I samarbejdet har Thomas Sønderby Bruun og Jeppe Haubjerg kigget nærmere på polte-

nes vækst før inseminering. Og sammen har de lagt en plan for, hvordan rygspæktykkelsen skal øges. På den måde er poltenes daglige energitildeling øget – og dermed tager de mere på i form af rygspæk. Tilsvarende bliver søernes huld reetableret ved at tildele mere energi.

“Da vi startede, kunne vi se, at både polte og søer havde for lidt rygspæk ved løbning, og det samme gjaldt vores søer ved faring. Det ville vi lave om på for at se, hvordan det ændrede deres malkeevne,” forklarer Jeppe Haubjerg.

FORTSÆTTER MED FODRING

En gang om dagen får poltene tildelt et tilskud bestående af byg, hvede, lidt fedt og mineraler for at give dem mere energi uden, at de får for meget protein. Knap et halvt år inde i forsøgsperioden kan Jeppe Haubjerg allerede se en gavnlig effekt af tiltaget.

“Der er en klar sammenhæng mellem, hvor tykt deres rygspæk er, når de bliver løbet og deres effektivitet bagefter. Hvis de har mellem 15 og 18 mm rygspæk, er det helt optimalt. Hvis de enten har mere eller mindre end det, så oplever vi færre levendefødte. Det er som om, at de enten mangler den energi, der skal bruges, hvis de får for lidt

energi, eller også bliver de for fede. Og det kan ses i statistikkerne,” siger Jeppe Haubjerg.

Det bakkes op af Thomas Sønderby Bruun, som henviser til forsøg fra både ind- og udland.

“Både danske og internationale forsøg viser, at søer med middel rygspæk – om det så er 15-18 eller 16-19 mm – er underordnet, men disse søer vil oftest have færrest dødfødte, give mest mælk og fravænne flere grise end magre og fede søer,” siger han.

Samarbejdet mellem Jeppe Haubjerg og Thomas Sønderby Bruun fortsætter i 2020. Og med de erfaringer, der allerede er indsamlet, er der ingen tvivl om, at Jeppe Haubjerg fortsætter med at fodre poltene med den nye blanding.

“Indtil videre har vi givet energitilskuddet med håndkraft. Men vi fortsætter helt sikkert med det i en eller anden form. Måske vi skal have lavet en anden foderblanding eller et tilskud af en art. Jeg er dog ikke i tvivl om, at det helt sikkert er noget, vi fortsætter med. Også når projektet er slut,” siger Jeppe Haubjerg.

“Der er en klar sammenhæng mellem, hvor tykt deres rygspæk er, når de bliver løbet og deres effektivitet bagefter.”

Jepe Haubjerg, svineproducent

Supplerende ernæring: Træf det rette valg

LAVERE FODEROMKOSTNINGER, MEN SAMME DAGLIGE TILVÆKST HOS PATTEGRISE OG SMÅGRISE. DET ER EN AF FORDELENE VED AT SKIFTE SUPPLERENDE MÆLK UD MED EN KOMBINATION AF MÆLKEERSTATNING OG VÅDFODER I FARESTALDEN. MEN MINIVÅDFODERANLÆG, SOM KAN DETTE, ER DYRE AT ETABLERE.

Skal man vælge mælkeerstatning eller en kombination af vådfoder og mælkeerstatning til pattegrise? Det er et spørgsmål, der er værd at stille sig selv, hvis man har supplerende ernæring i farestalden. For mælkeerstatning er en stor post på budgettet, mens vådfoder er noget billigere.

For at undersøge om det kan betale sig at vælge en billigere foderstrategi, har SEGES Svineproduktion derfor undersøgt, hvordan tilvæksten er ved de to forskellige fodringsstrategier.

FLERE MULIGHEDER

Forsøget har vist, at tilvæksten hos pattegrisene og smågrisene i de to grupper er stort set ens. Derfor giver det som udgangspunkt bedst mening at vælge den billigste fodringsstrategi.

“ I forsøget sparede vi 3 kroner pr. gris ved at udfodre vådfoder med minivådfoderanlæg i stedet for kun at give mælk i hele perioden. Der er dog en hage ved anlægget: For det første er etableringen af anlægget dyrt, og for det andet blev der fra minivådfoderanlægget ikke udfodret mere foder, end du kan give i hånden. Derfor skal du vurdere, om det er investeringen værd, eller om du hellere vil håndfodre,” siger specialkonsulent Marie Louise Madelung Pedersen.

SEGES Svineproduktion går nu i gang med at undersøge, om tørfoder eller vådfoder er den bedste løsning som supplerende ernæring, så man kan nedsætte risikoen for fravænningsdiarré.

For at modsvare en høj foderpris i mælkeanlæg har enkelte sohold installeret minivådfoderanlæg. Disse anlæg kan udover mælkeerstatning udfodre vådfoder svarende til en prestart eller et fravænningsfoder i farestien. I stidskillelsen mellem to stier sidder et lille trug, som grisene kan drikke og æde af. Fordelen ved et minivådfoderanlæg er, at du til alle tider kan styre, hvad grisene skal have at æde.

Men skal du have et stort udbytte, skal du prioritere tid ved fodercomputeren og have ekstra fokus på hygiejne.

Foto: Bopil

“Vi har kendt til mælkeanlæg i flere år, men for få år siden kom et såkaldt minivådfoderanlæg på markedet. Et anlæg, som kan tildele en kombination af vådfoder og mælkeerstatning.”

Marie Louise Madelung Pedersen,
specialkonsulent hos SEGES Svineproduktion

Ny viden giver mere robuste DanBred-grise

SEGES SVINEPRODUKTION, SOM STÅR BAG DANBRED'S AVLSPROGRAM, HAR UDVIKLET EN NY METODE TIL AT VURDERE GRISENS STYRKE PÅ. DEN SIKRER HØJERE AVLSFREM GANG FOR STYRKE.

SEGES Svineproduktion, som står bag DanBred's avlsprogram, har udviklet en ny metode til at vurdere grisens styrke på. Den sikrer højere avlsfremgang for styrke.

Mere robuste avlsdyr skaber bedre bundlinje. Derfor er en ny metode til at vurdere styrken af alle DanBred grise, som går igennem afprøvningen, noget som helt sikkert vil kunne mærkes hos DanBred's kunder.

“ Vi har i mange år avlet for styrke. Men hidtil har vi anvendt helhedsscoren af grisen til at vurdere, hvilke grise der er bedst styrkemæssigt samlet set. Men avlsteknikerne giver også altid styrkebedømmelser for underkategorierne forben, bagben og ryg. Den nye metode kombinerer informationerne fra underkategorierne forben, bagben og ryg sammen med helhedsscoren af grisen, som viser sig at have den maksimale genetiske varians og dermed en højere arvelighed sammenlignet med helhedsscoren alene,” siger Birgitte Ask, som er chefforsker i SEGES Svineproduktion.

BEDRE BUNDLINJE

Det, at man nu kan bruge alle informationerne på en ny måde, betyder, at man bedre kan udvælge de mest holdbare avlsdyr. Ved at gøre det vil avlsfremgangen for styrke forøges. Metoden er implementeret denne sommer og ventes at resultere i en øget avlsfremgang for styrke på 2 til 5 procent.

“ Den forbedrede styrkeegenskab er bedre til at skelne mellem dyrene, og dermed

vil de stærkeste grise lettere og mere sikkert kunne udvælges som forældre til de næste generationer i avlsprogrammet. For den enkelte svineproducent betyder det, at kommende polte, søer og slagtesvin vil få bedre styrke, hvilket vil gavne grisens holdbarhed igennem hele produktionen samt svineproducentens økonomi,” siger Birgitte Ask.

SEGES SVINEPRODUKTION ARBEJDER FOR DIG

Det er sektorbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer Svineproduktion, der beslutter, hvordan avlsarbejdet bliver sammensat, hvilke avlsmål der vægtes og hvordan. Avlsarbejdet og alle udviklingsopgaver for DanBred bliver varetaget af SEGES Svineproduktion, som konstant ser på, hvordan der kan sættes yderligere tryk på avlsfremgang inden for egenskaberne i avlsmålet. De seneste tre år har SEGES Svineproduktion skabt en årlig avlsfremgang på i gennemsnit **13,45 kroner om året**. Samtidig ser SEGES Svineproduktion på, hvordan nye metoder kan bringes i spil, så DanBred kan have genetik i verdensklasse. Nu og i fremtiden.

Holdbarhed
(andel)
0,01

Daglig tilvækst
(g/dag)
18

Smågrisetilvækst
(g/dag)
1

Foder-
udnyttelse
(FEs/kg tilvækst)
-0,041

Kødprocent
(%)
0,17

Styrke
(point)
0,11

Far-effekt
på kuldstørrelse
(grise/kuld)
0,20

Slagtesvind
(kg)
-0,03

LG5
(grise/kuld)
0,33

Den gennemsnitlige årlige genetiske fremgang de seneste tre år.

“Det kræver selvfølgelig arbejde at få DANISH-besøg. Men de ting, der bliver tjekket, skal der jo være styr på i forvejen. Og er der nogle enkelte ting, vi ikke er helt med på, giver besøget os mulighed for småjusteringer, så vores produktion bliver fintunet og kommer på sporet igen.”

Lene Tærsker Madsen, svineproducent

Det betaler sig at stille høje krav

DANISH ER DIN BILLET TIL SALG AF BÅDE LEVENDE GRISE OG GRISEKØD – NATIONALT SÅVEL SOM GLOBALT. SAMTIDIG SIKRER KVALITETSORDNINGEN, AT VI HOLDER SYGDOMME UDE AF LANDET.

Hver gang en af tyske HoWes-kunder tager en bid af en original "Nürnberger Rostbratwurst", tager de også en lille bid af DANISH – dansk svineproduktions kvalitetssikringsprogram.

“Når vi køber dansk grisekød, ved vi, at kvaliteten er i orden. Både i forhold til fødevarer sikkerhed, ensartethed og dyrevelfærd. Derfor bruger vi kød fra danske grise i vores produktion,” siger Florian Hoeneß, administrerende direktør i HoWe.

Pga. den høje danske kvalitet kan HoWe også levere til USA, hvor der udelukkende bliver brugt dansk kød til deres pølser.

“For importørerne af dansk grisekød rundt omkring i verden er det vigtigt, at vi har et velfungerende kvalitetssikringsprogram med store krav. De skal stole på, at de får samme høje kvalitet hver gang. Det gælder både eksport af grisekød og af levende grise,” siger Asger Kjær Nielsen, som er ansvarlig for DANISH.

ORDEN I EGNE RÆKKER

Langt de fleste af de lande, som danske svineproducenter eksporterer kød eller grise til, kræver, at det er produceret under en række faste krav. Andre lande har lignende kvalitetssikringssystemer. Flere af de lande, der importerer dansk grisekød eller smågrise kræver, at vi som minimum lever op til deres lands eget kvalitetsprogram.

Men det er ikke kun på eksportmarkederne, DANISH Produktstandard har stor betydning for dansk svineproduktion. Også samfundet omkring os stoler på DANISH.

SUNDHED I TOP

Hvor DANISH Produktstandard sikrer, at vi leverer høj kvalitet inden for gældende love og regler, sikrer DANISH Transportstandard sammen med SPF-systemet, at smittebeskyttelsen og sundheden er i top.

Et af de områder, smitterisikoen er størst, er ved transportbiler, som henter eksportgrise.

OM DANISH

DANISH Produktstandard

er dansk svineproduktions kvalitetsprogram, der skal sikre og dokumentere, at danske svineproducenter lever op til dansk lovgivning og branchekrav med særlig fokus på god dyrevelfærd, høj fødevarer sikkerhed og en klar sporbarhed. Hvert år udstedes ca. 3.000 DANISH-certifikater til danske svinebedrifter.

DANISH Transportstandard

sammenfatter kravene til rengøring og desinfektion af køretøjer, der kommer fra udlandet, med det formål at forhindre indførsel og udbrud af sygdomme som f.eks. svinepest og mund- og klovsyge i Danmark. Hvert år vaskes og desinficeres omkring 28.000 dyretransportbiler, der kommer til Danmark fra udlandet.

Derfor er det vigtigt, at de er helt rene, når de kommer ud til en dansk svineproducent. For at sikre dette bliver alle dyretransportbiler vasket udvendigt en ekstra gang og desinficeret udvendigt og indvendigt, når de kommer til Danmark.

“Hvert år bliver der vasket omkring 28.000 transportbiler, efter de har passeret grænsen til Danmark. Det gør vi for at undgå, at der kommer sygdomme udefra til Danmark,” siger Asger Kjær Nielsen.

Der er penge i at følge normerne

NORMSÆTTENE FOR FODER ER BLEVET ÆNDRET, SÅ DE FORTSAT GIVER DEN BEDST MULIGE ØKONOMI FOR DIG.

10 øre her og 1 krone der. Det lyder måske ikke af meget, men ganger man op med det samlede antal producerede grise i Danmark, giver det nogle store summer. Derfor ser SEGES Svineproduktion løbende på fodernormerne, så de giver bedst mulig økonomi for alle danske svineproducenter.

“En af de nye ting er, at vi har ændret i opsætningen af normsættene, så de bliver mere simple, når man skal optimere sine foderblandinger. Dels for hjemmeblendere, men også for de virksomheder, som producerer foder,” siger chefforsker i SEGES Svineproduktion Niels Morten Sloth, som er en af de ansvarlige for den konstante udvikling af normerne.

Udover at ændre opsætningen er der nu også kommet et helt nyt normsæt for ungsvin, som har fået en særlig kategori.

“Vi tror på, at den nye opbygning og tilføjelsen af ungsvin som kategori, vil gøre det endnu nemmere at sikre en optimal sammensætning af foder og dermed også en bedre bundlinje for landmanden,” siger Niels Morten Sloth.

1 KRONE MERE PER SMÅGRIS

I forbindelse med normændringen er der også lavet forsøg med at øge tilsætningen af frie aminosyrer til smågrise. Her har 28.303 smågrise været igennem forsøg, og resultatet er graduerede aminosyreprofiler til både smågrise og ungsvin.

“I forsøget har vi bevist, at protein i smågrisefoderet kan udnyttes 5-10 procent bedre end hidtil antaget. Betydningen af dette er, at vi kan udnytte dyrt protein bedre og f.eks. spare cirka 8 gram fordøjeligt protein per FEsv i en skåneblending. Det vil give et øget dækningsbidrag på omkring 1 krone per gris,” forklarer Niels Morten Sloth.

“FEDT AT GØRE EN FORSKEL”

Forsøget med graduerede aminosyreprofiler er blevet gennemført hos Spøttrup Svineproduktion. Og her er ejer Søren Andersen glad for at kunne være med til at bidrage til udviklingen for dansk svineproduktion.

“Det er fantastisk, at vi har et apparat som SEGES Svineproduktion til at udstikke normerne, så vi ikke bare hælder unødige penge ud på ingenting. Imens vi har kørt forsøget, har vi ikke bemærket de store forskelle. Men når man ser på statistikkerne, er det jo tydeligt at se, at der er forskel på, hvilken norm man kører efter. Og så er det jo fedt at være med til at gøre en forskel,” siger han.

Forsøget har også tydeliggjort, at det ikke nødvendigvis giver værdi blot at tildele flere aminosyrer.

“Vi ved, at jo højere tildeling af aminosyrer, des højere tilvækst har grisene. Men det er ikke nødvendigvis det mest rentable i sidste ende, når man også tager højde for priser på aminosyrer, protein og så videre. Derfor er det godt, at der er nogen, der sidder med

lommeregneren og laver udregningerne på baggrund af konkrete forsøg ude i virkeligheden,” siger han.

Ved at følge de nye normer er der altså penge at spare i forhold til mindre tilsætning af protein. Samtidig er der en “sundhedsmæssig værdi”, fordi lavere proteinniveau også kan give sundere grise, mindre behov for behandling og mindre miljøbelastning. Og køber du færdigfoder, får du allerede glæde af effekten.

“På baggrund af forsøget har vi været i dialog med fodervirksomhederne og DLBR-konsulenter, som har ændret sammensætningen af næringsstoffer, så de nu følger den nye norm. Derfor vil de fleste svineproducenter i Danmark opnå det øgede dækningsbidrag helt automatisk,” slutter Niels Morten Sloth.

“Det er superfedt at være en del af et forsøg som dette. Udover at vi er med til at udvikle dansk svineproduktion, giver sparringen med SEGES Svineproduktion også ny inspiration til nye måder at gøre vores arbejde på.”

Søren Andersen, svineproducent

Dansk protein til søer er nærliggende

NYE FORSØG HAR VIST, AT DER KAN Blandes op til femten procent hestebønner i so-foderet uden at gå på kompromis med hverken kuldtilvækst eller reproduktionsresultater.

Verdens stigende forbrug af soja og deraf følgende risiko for prisstigninger har skærpet interessen for alternative proteinkilder. Samtidig er den stigende import af sojaskrå under politisk bevågenhed på grund af klimamæssige effekter. Derfor giver det god mening at se på, om der er mere klimavenlige alternativer til sojaskrå. Og her kommer hestebønner ind i billedet, fordi de kan produceres lokalt.

“Vores vejledende iblandingsprocent har hidtil været 0 procent til søer. Dette var baseret på gamle forsøg fra 1970'erne. Men de tilgængelige sorter er forbedret, således at de både giver højere udbytter og har lavere indhold af skadelige stoffer. Derfor har vi netop undersøgt, hvor meget man kan iblande uden at gå på kompromis med produktiviteten,” siger Else Vils, chefforsker i SEGES Svineproduktion.

Det nye forsøg har vist, at det er muligt at tilsætte op til 15 procent brogetblomstrede

hestebønner som erstatning for 6-7 procent sojaskrå og 8-9 procent korn og hvedeklid.

“Klimaet står højt på dagsordenen, og det giver derfor god mening at bruge lokalproducerede proteinkilder, når det er muligt og økonomisk interessant,” siger Else Vils.

HESTEBØNNER FRA FØDSEL TIL SLAGTNING

Det er ikke kun til søer, hestebønner er testet som alternativ til sojaskrå. SEGES Svineproduktion har også lavet forsøg med

både smågrise og slagtesvin. Her kan man erstatte op til 20 procent af foderet til slagtesvin og 25 procent af foderet til smågrise med hestebønner.

“Det er ganske vist ikke alt sojaskråen, der kan erstattes, men det er en start. Og jeg tror på, at vi, i årene der kommer, vil blive endnu bedre til at finde alternative proteinkilder til grise,” siger Else Vils.

NYE VEJLEDENDE IBLANDINGSGRÆNSER

Hestebønner med lavt tanninindhold:

Drægtige søer:	maks. 15 %
Diegivende søer:	maks. 15 %
Smågrise:	maks. 25 %
Slagtesvin:	maks. 20 %

Øget fokus på pattegrise-overlevelse

DER ER KONSTANT FOKUS PÅ AT HÆVE PATTEGRISOVERLEVELSEN I DE DANSKE STALDE. MEN SEGES SVINEPRODUKTION HAR OGSÅ FLERE TILTAG I GANG, SOM HJÆLPER SVINEPRODUCENTER MED AT GØRE DET ENDNU BEDRE.

Alle pattegrises kropstemperatur falder brat efter fødsel. At give de mindste pattegrise varme efter faring har derfor været et særligt fokusområde i flere afprøvninger. SEGES Svineproduktion har i en ny afprøvning vist, at de mindste grises temperatur stiger, når der er opsat terrasse-varmere på hver side af soen.

“ I denne afprøvning har vi set en øget temperatur hos grisene, hvilket er positivt. Desværre er udfordringen, at terrasse-varmere kræver så mange watt, at det dels er dyrt, og dels giver behov for langt flere stikkontakter og faser, end der er i staldene. Derfor ser vi nu på, om der er gangbare alternativer,” siger seniorkonsulent Dorthe Poulsgård Frandsen.

HJÆLP LIGE VED HÅNDEN

Forsøget med varmekilder ved siden af soen

er blot et af de nye forsøg, som er sat i gang med dét formål at finde metoder til at hæve overlevelsen.

Der er dog ingen grund til at vente på nyeste viden. For der er allerede mange konkrete råd til, hvordan pattegriseoverlevelsen kan blive hævet. Og du har dem lige ved hånden med Farestaldsguide.dk, som netop er blevet opdateret med flere gode råd. Guiden samler tekst, video og billeder med gode råd til, hvad du bør gøre før, under og efter faring.

Mange farestaldsmedarbejdere ved godt, hvad de skal gøre under en faring. Men det kan alligevel være godt hurtigt at kunne finde svar på spørgsmål. Udover at give gode råd til under faringen er der også guides til før og efter faring. Guiden findes på både dansk og engelsk.

ÅRSAG TIL SYGDOMME

Et andet godt råd til at få hævet pattegrise-overlevelsen er at finde ud af årsagerne til, at pattegrise ikke overlever. Derfor tilbyder Laboratorium for Svinesygdomme obduktioner af pattegrise også kaldet "USK'er" (udvidet sundhedskontrol). Dyr læger laver her en gennemgående analyse af grisene for at finde frem til dødsårsagen.

“ Det er ikke sikkert, man ude på bedriften tænker over, at der kan være en sammenhæng, når pattegrisene ikke overlever. Det kan f.eks. være af blodforgiftning. Men når man får syn for sagn, er det selvsagt nemmere at sætte ind,” siger Svend Haugegaard, som er seniordyr læge på "Laboratorium for Svinesygdomme."

MANGE SPÆNDENDE FORSØG I GANG

Listen af nye forsøg, som skal medvirke til en højere pattegriseoverlevelse er lang. Her er et lille, men ikke udtømmende, indblik.

Øget blodsukker op til faring

Ved at øge søernes blodsukker lige før faring er det muligt at få hurtigere faringer og færre dødfødte pattegrise. En hurtigere faring vil også reducere belastningen i den kritiske periode omkring faringen og have positiv indflydelse på soen.

Kameraovervågning af faringer

Kamera bag soen kan registrere faringer og give medarbejderne en alarm, hvis faringen går i stå, og der skal ydes faringshjælp.

PattegriseLiv 2.0

Vi gentager succesen fra tidligere og giver mulighed for at gøre en målrettet indsats

for at hæve pattegrise-overlevelsen.

Ekspertgruppe

Udover nævnte tiltag fortsætter Ekspertgruppen, som blev etableret sidste år. Ekspertgruppen har til formål at komme med konkrete bud på, hvordan man hæver overlevelsen.

DanBred står (også) for bæredygtighed

AVLSFREM GANG FOR DANBRED SIKRER IKKE BARE EN BEDRE BUNDLINJE FOR DIG SOM SVINEPRODUCENT. MED FORTSAT ØGET FREMGANG SÆRLIGT PÅ FODERUDNYTTELSE SIKRER VI, AT PRODUKTIONEN LØBENDE BLIVER MERE OG MERE BÆREDYGTIG.

Bæredygtighed, klima og miljø fylder meget i den daglige debat. Ikke kun i offentligheden, men også indenfor dansk landbrug.

Vi arbejder videre med de byggesten, vi kender. Blandt andet med gylleforsuring, hyppig udslusning af gylle og foderudnyttelse. Og netop i arbejdet med at sikre en mere bæredygtig og mere klimavenlig produktion spiller avlsarbejdet i DanBred en væsentlig rolle.

“ Vi har konstant fokus på at maksimere avlsfremgangen til gavn for DanBred's kunder. Og den har været betydelig

gennem de seneste mange år, inden for alle de egenskaber, vi har med i avls-målet. Heriblandt foderudnyttelse. Det er ikke bare positivt for bundlinjen hos DanBred's kunder, men også i forhold til at gøre produktionen mere bæredygtig,” siger Tage Ostensen, afdelingsleder i SEGES Svineproduktion, som står for udviklingen af DanBred's avlsprogram.

MERE FOR MINDRE

Kort fortalt betyder de seneste mange års store avlsfremgang for DanBred-genetikken, at svineproducenter kan producere flere eller

samme antal grise med færre resurser. Det er især brugen af genomisk selektion, altså DNA-test af alle avlskandidater, som har rykket avlsfremgangen markant, siden det gradvist blev indført fra 2010.

“ Når vi – så at sige – kender alle avlsdyrs DNA og indbyrdes slægtskab til hinanden, kan vi nemmere finde lige præcis de avlskandidater, som har de bedste genetiske anlæg for egenskaberne, vi gerne vil udvikle på. Det gør, at vi avler for endnu bedre foderudnyttelse, men også andre egenskaber,” siger Tage Ostensen.

Netop disse egenskaber, som har stor værdi for både svineproducent og miljø, har haft markant fremgang de seneste år.

“ Med avl for LG5 får DanBred-søer i dag flere grise end tidligere. Det betyder, at man med færre søer stadigvæk kan producere lige så mange slagtesvin, hvilket reducerer vores klimaaftryk. Samtidig har fremgangen for foderudnyttelse sikret, at man skal bruge mindre foder i sin produktion. På den måde går alt op i en højere enhed,” slutter Tage Ostensen.

PRODUKTIONSOMFANG – EFFEKT AF AVLSARBEJDE

Antal årssøer

2005	1.151.000
2018	1.045.000

Producerede grise per år (mio.)

2005	25.800
2018	32.700

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistik og statistik fra de danske svineslagterier.

En fremtid uden medicinsk zink

ET INTERNATIONALT TOPMØDE MED FORSKERE OG EKSPERTER FRA 33 FORSKELLIGE LANDE OG VIDEN, SOM KOMMER I SPIL I PRAKSIS. DET ER NOGLE AF DE MIDLER, DER ER TAGET I BRUG, FOR AT FINDE ALTERNATIVER TIL MEDICINSK ZINK, FØR ET FORBUD TRÆDER I KRAFT I SENEST 2022.

Europa-Kommissionen har vedtaget, at det senest i juni 2022 bliver forbudt at bruge medicinsk zink til behandling af fravænningsdiarré. Det dilemma, vi som branche står over for, dannede rammen for Zero Zinc Summit i juni. En konference, som SEGES Svineproduktion stod bag for at samle verdens bedste forskere og eksperter inden for området.

“Vi ved, at der er megen viden om fodring, sundhed og diagnostik rundt omkring i verden. Mange af de samme virkemekanismer kommer nemlig også i spil, når vi taler reducere af antibiotika i forbindelse med smågrisediarré. Og vi har alle sammen et incitament til at dele viden på tværs af landegrænser og særligt her i Europa, så vi er klar med løsninger til at fravænne uden brug af medicinsk zink, når forbuddet træder i kraft,” siger Lisbeth Shooter, fagchef i SEGES Svineproduktion.

En af hovedtalerne på konferencen var dyrlæge Nicolai Weber fra SEGES Svineproduktion. Han arbejder lige nu på et projekt i samarbejde med flere danske dyrlægepraksisser om at

samle og kortlægge viden om, hvordan man rent praktisk kan fravænne grise uden brug af medicinsk zink. Selvsagt uden at øge forbruget af antibiotika.

“Det har været godt at dele erfaringer med udenlandske kollegaer og få bud på, hvordan de prøver at løse udfordringen. Men at producere grise i Danmark er noget andet end i f.eks. Australien eller for så vidt Tyskland. Derfor har vi brug for at tilrette udenlandske og egne erfaringer, så de også kan bruges i Danmark,” siger Nicolai Weber og fortsætter:

“I vores arbejde har vi derfor blandt andet talt med en del af de svineproducenter, som har formået at udfase medicinsk zink. Det har vi gjort for at få konkretiseret deres praktiske erfaringer, ligesom vi i det nye år kan prøve nye tiltag af hos dem, så de kan blive endnu bedre. Disse erfaringer kan vi tage med ud til andre svineproducenter, så de også kan blive klar til en produktion uden brug af medicinsk zink,” slutter han.

Lisbeth Shooter og Nicolai Weber er en del af SEGES Svineproduktions "Zinkberedskab". Et beredskab med eksperter, som arbejder på at finde holdbare alternativer til medicinsk zink.

ZinkGuide.dk: HVOR KLAR ER DU?

SEGES Svineproduktion har lavet ZinkGuide.dk. Guiden bliver løbende opdateret og giver dig en række gode råd til, hvor du kan sætte ind, for at nedsætte risikoen for fravænningsdiarré og dermed behovet for at bruge medicinsk zink.

I guiden er også en række tjeklister, som er lavet på fem forskellige sprog. Du kan enten printe dem ud eller sende dem via mail til dine medarbejdere.

I guiden finder du også testen "ZinkUdfordringen", hvor du ved at svare på 12 spørgsmål kan se, hvor tæt du er på målet om at kunne udfase medicinsk zink.

Protein-reduktion mod diarré

Det er muligt at reducere forekomsten af diarré og dermed også forbruget af antibiotika ved at reducere foderets proteinindhold. Reduktion af proteintildeling giver dog en underforsyning af de begrænsende aminosyrer, som ikke kan tilsættes og dermed også en ringere produktivitet. Derfor har SEGES Svineproduktion sammenlignet fire proteinstrategier mod to kontrolgrupper. En, som fik medicinsk zink og en uden.

“ Ud fra forsøget har vi fundet ud af, hvor langt man kan gå ned i proteinindhold, hvis man tilsætter aminosyrer i fri form for at begrænse den negative effekt på produktivitet,” siger chefkonsulent Niels Jørgen Kjeldsen og fortsætter:

“ Afprøvningen har vist, at to ud af de fire proteinstrategier kunne reducere antallet af diarrébehandlinger uden mærkbar effekt på produktiviteten. Hvis blot

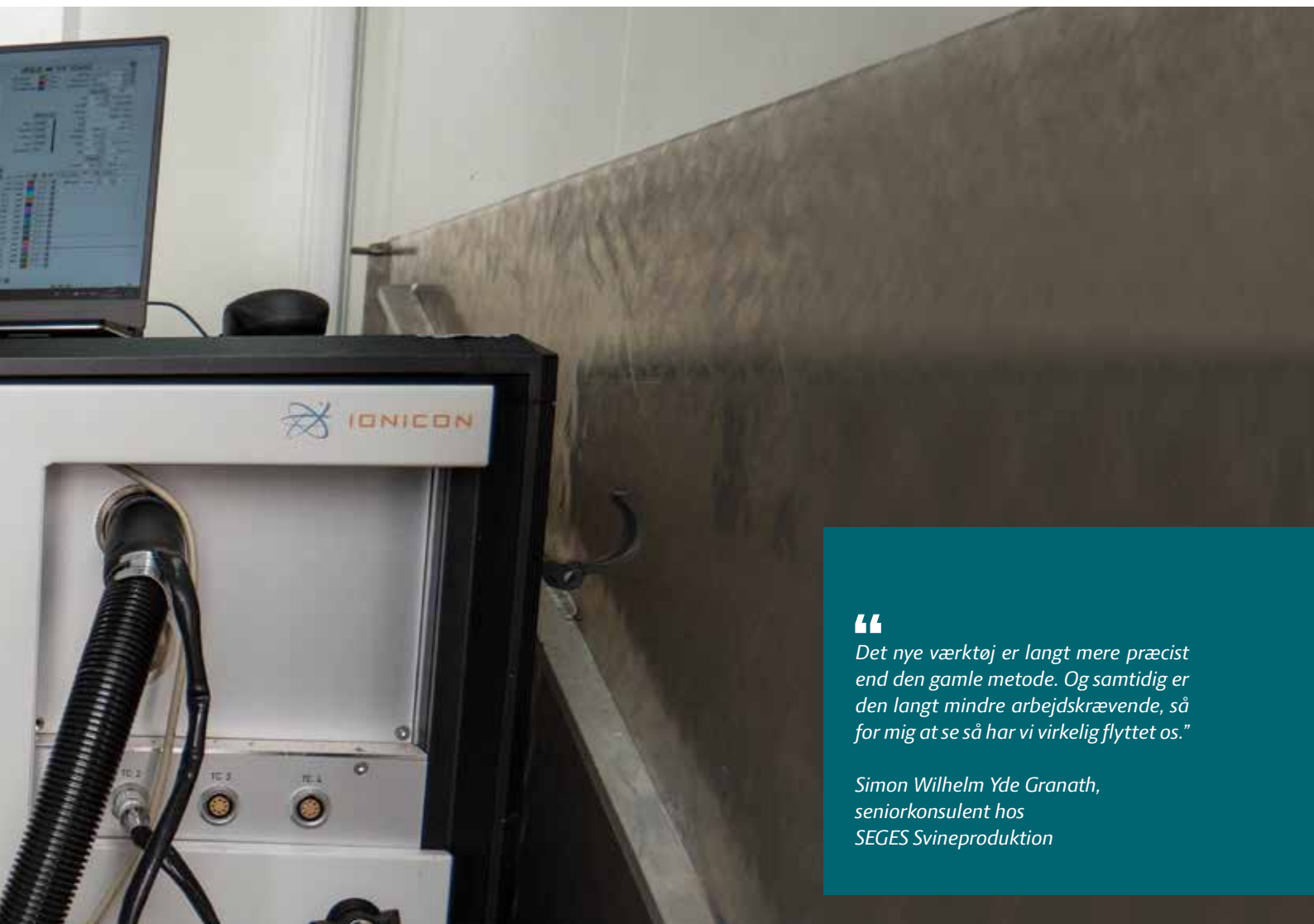
man kompenserer for den mindskede proteintildeling i form af tilsætning af flere frie aminosyrer. Der er taget højde for forsøgsresultaterne i de opdaterede aminosyrenormer. Så mit budskab er: Følg normerne for aminosyrer til smågrise, hvis du vil mindske forbruget af medicinsk zink,” slutter Niels Jørgen Kjeldsen.

Læs mere om de nye normsæt på side 18.

Nyt måleapparat former fremtidens miljøteknologi

KONSTANT FOKUS PÅ NYE MILJØTEKNOLOGIER SKAL SIKRE, AT DANSKE LANDMÆND KAN LEVE OP TIL REGLER I FORBINDELSE MED UDVIDELSE ELLER NYT BYGGERI. SEGES SVINEPRODUKTION HAR TAGET ET NYT "VÅBEN" I BRUG FOR AT SIKRE MERE PRÆCISE MÅLINGER.

“

Det nye værktøj er langt mere præcist end den gamle metode. Og samtidig er den langt mindre arbejdskrævende, så for mig at se så har vi virkelig flyttet os.”

*Simon Wilhelm Yde Granath,
seniorkonsulent hos
SEGES Svineproduktion*

Kravene til fremtidens svineproduktion ændrer sig konstant. Og dermed bliver kravene til den miljøteknologi, som skal sikre et godt miljø i og omkring danske svinestalde samtidig skærpet. Og nu har SEGES Svineproduktion som nogle af de eneste i Danmark investeret i et såkaldt PTR-MS måleapparat, som præcist kan bestemme koncentrationen af lugtstoffer i den analyserede luft. Dermed har SEGES nu mulighed for langt mere præcist at måle effekten af miljøtiltag på lugtmissionen end tidligere.

Den måde, der er brugt indtil for ganske nylig, består – i grove træk – af, at man tager en pose og fylder den med luft fra der, hvor man gerne vil måle. Så pakker man det forsvarligt i en pose, der lægges i en kasse. Det gør man tre gange – typisk klokken 11, klokken 12 og klokken 13. De tre prøver sendes til et laboratorium, hvor et panel med typisk fire deltagere lugter til en fortyndet udgave af posens indhold. Gradvist øges

andelen af staldlugt indtil testpersonen kan lugte indholdet. Og ud fra det fastsættes en lugtværdi.

“Med den nye metode så måler vi direkte på luften. For eksempel lige før og lige efter en luftrensning. Og så er vi ikke afhængige af en testpersons subjektive fornemmelse af, hvornår de kan lugte indholdet. Samtidig får vi målinger 24 timer i døgnet i stedet for kun tre punktmålinger, fordi vi har apparatet stående for at måle lugt konstant over en periode. På den måde får vi en langt mere præcis vurdering af, hvor meget lugt man fjerner fra luften,” Simon Wilhelm Yde Granath, som er seniorkonsulent hos SEGES Svineproduktion.

FREMTIDENS MULIGHEDER

I øjeblikket bruges PTR-MS-måleapparatet blandt andet til at måle på luftrenserne. Den har allerede været brugt til at få optaget Agri AirClean luftrenseren, fra Agrifarm A/S på Miljøstyrelsens teknologiliste, og i øjeblikket

er den i gang med at undersøge Skov A/S' nye luftrenser. Men præcise lugtmålinger fra luftrenserne er ikke alt, hvad det nye måleapparat kan bruges til.

“Hvis man forestiller sig, at man ændrer på en fodersammensætning, som sænker udledningen af et ildelugtende stof, som eksempelvis methanthiol, så ved vi meget lidt om, hvad der eventuelt bliver udledt i stedet. Men med PTR-MS-måleapparatet kan vi måle på en lang række forskellige stoffer, så vi kan være sikre på, at vi rent faktisk gør fremskridt og ikke bare udleder andre lugtgivende stoffer,” forklarer Simon Wilhelm Yde Granath.

PTR-MS-måleapparatet kan bruges i en lang række sammenhænge. Ud over målinger på diverse miljøteknologier, bliver det også anvendt i en række forsøg i samarbejde mellem SEGES Svineproduktion og Aarhus Universitet.

Beredskabet står klar, hvis uheldet er ude

I JULI BLEV DER KONSTATETERET PRRS1 PÅ EN DANSK ORNESTATION. DET ER HELDIGVIS 17 ÅR SIDEN, DET SIDST ER SKET. MEN NÅR DET SKER, STÅR DET VETERINÆRE BEREDSKAB I SEGES SVINEPRODUKTION KLAR.

Alle Hattings ornestationer får rutinemæssigt besøg af Sundhedskontrollen, som er en del af SEGES Veterinær- og Kvalitetsforhold, hver 14. dag. Her tager dyrlæger fra Sundhedskontrollen blodprøver i hver eneste sektion på den pågældende ornestation.

Den 26. juli skete der det, vi hver dag arbejder på at undgå: En blodprøve viste PRRS antistof, og få minutter efter blev der indført salgsstop på Hatting i Horsens.

“Det er heldigvis uhyre sjældent, at vi ser PRRS på danske ornestationer. Helt præcis er det 17 år siden, det skete sidst. Og det er selvfølgelig noget, vi tager meget alvorligt,” fortæller Bent Nielsen, som er afdelingschef for Veterinær- og Kvalitetsforhold i SEGES Svineproduktion.

EN STØRRE UDREDNING

Når der bliver opdaget sygdom på en dansk ornestation, bliver det veterinære beredskab sat i gang. Det skete også i juli. Kort tid efter der blev påvist PRRS-antistoffer i en blodprøve fra Hatting i Horsens, tog Sundhedskontrollen til Hatting Horsens for at tage yderligere blodprøver og for at undersøge, om der var tale om en såkaldt falsk positiv. Mandag kom der svar på blodprøverne, som desværre bekræftede, at prøven var positiv. PCR-analyse af blodprøver fra tidligere påviste, at smitten var kommet til besætningen i første uge af juli. Hvis en traditionel blodprøve

viser, om der er antistoffer, kan en PCR-analyse vise både tilstedeværelse og mængde af en given virustype.

Det vigtige i en sådan situation er, at vi får begrænset skaderne. Derfor besluttede Veterinær- og Kvalitetsforhold i SEGES Svineproduktion, at alle avl- og opformeringsbesætninger, som havde modtaget sæd fra den ramte ornestation mellem 1. og 26. juli, skulle testes i tre på hinanden følgende uger.

“Vores undersøgelser blev afsluttet 1. september og har vist, at tre opformeringsbesætninger samt en karantænestald var smittet. I disse besætninger bliver der nu arbejdet med at komme af med PRRS,” siger Bent Nielsen.

Hvad produktionsbesætninger angår var det ikke muligt at få en liste med besætninger, som havde købt sæd mellem den 1. og 26. juli. Derfor blev det besluttet af informere bredt med en opfordring til at få testet sin besætning for PRRS.

EN SÆRLIG VARIANT AF PRRS-VIRUS

Selvom arbejdet med at analysere blodprøver fra blandt andet avl- og opformeringsbesætninger er afsluttet, er der fortsat fokus på situationen. Blandt andet skal det afklares, om de smittede besætninger er blevet smittet via sæden fra Hatting Horsens.

“Genetiske undersøgelser af PRRS-virus fra Hatting Horsens har vist, at denne variant af PRRS-virus er en helt særlig variant, vi aldrig har set før, og som er en kombination af to andre PRRS-varianter. Denne nye PRRS-variant har derfor fået navnet ”Horsens PRRS”. Vores undersøgelser har også vist, at kombinationen af de to PRRS-varianter ikke er opstået i Horsens, så der er en anden smitekilde, som vi ikke kender,” siger Bent Nielsen og fortsætter:

“Den nye PRRS-variant har vist sig at give voldsommere symptomer end de PRRS-typer, vi kender til. Vi skal naturligvis finde ud af omfanget af smitten fra Hatting Horsens, og hvordan vi får løst problemet. Det vil dog være relativt let at skelne, om smitten er kommet via sæd fra ornestation Horsens, eller om det er sket på anden vis, fordi det er en ny PRRS-variant,” siger Bent Nielsen.

HJÆLP OG RÅDGIVNING

Mens den videre udredning står på, er der tæt samarbejde med alle landets svinedyrlæger og landmænd, så de kan få den bedste rådgivning.

Derudover bliver der arbejdet på at forbedre beredskabet yderligere. Blandt andet vil ornestationer i fremtiden blive testet hver uge, og der vil blive indført nye procedurer for kommunikation til kunder i tilfælde af, at det sker igen.

12081-10-T10S

Billigere slagtesvinestalde i fremtiden

I FREMTIDEN KAN MAN BYGGE LANGT BILLIGERE SLAGTESVINESTALDE VED AT FØLGE FAST DEFINEREDE STANDARDER OG BRUGE BILLIGERE MATERIALER.

“Man kan kalde det staldens svar på et typehus. Der er det, der skal være for at have en optimal stald til slagtesvin. Ikke mere. Ikke mindre”.

Sådan siger Kenneth Poulsen, byggechef i SEGES, mens han viser tegningerne frem til 'Konceptstalden'; en stald bygget efter fast design og billigere facadepaneler, som åbner mulighed for at dimensionere en smallere stald. Det giver i sidste ende også en større besparelse på konstruktionen end traditionelt byggeri.

“Kort fortalt har vi lavet et koncept, som beskriver, hvordan man kan bygge en slagtesvinestald hurtigt og konkurrencedygtigt. Konceptstalden følger nogle helt faste standarder, som er defineret i samarbejde med

en række eksperter inden for området. Det gør hele byggeprocessen både hurtigere og billigere,” siger Kenneth Poulsen.

Den nye staldtype bygges med sandwich-paneler med PIR-skum, som er et langt billigere materiale end de traditionelle. Konceptet bygger videre på projektet Letstalden, hvor projektgruppen blandt andet har arbejdet med forskellige typer byggematerialer.

500 KR. BILLIGERE

SEGES Svineproduktions beregninger viser, at Konceptstalden med det nævnte råhus vil være omkring 500 kroner billigere per stiplads i forhold traditionelt byggeri. Kombineres dette med en højere grad af standardisering på såvel stald som indret-

ning, vil omkostningsreduktionen formentlig blive endnu større.

“Det er et strategisk mål for Landbrug & Fødevarer Svineproduktion at producere flere slagtesvin i Danmark. For at fastholde eller øge slagtesvineproduktionen i Danmark er det derfor vigtigt at kapitalbehovet reduceres og rentabiliteten forøges,” siger Kenneth Poulsen og fortsætter:

“Konceptstalden er selvfølgelig lavet med både høj dyrevelfærd, godt arbejdsmiljø og lavt forbrug af antibiotika for øje. Rammerne er altså fastsat ud fra, at den skal kunne opfylde kravene til morgendagens slagtesvineproduktion, hvor øget konkurrenceevne og produktionssikkerheder et must,” slutter han.

Løse søer skal (kunne) passe egne grise

KULDSTØRRELSEN HAR ÆNDRET SIG, SIDEN DE FØRSTE STIER TIL LØSE SØER BLEV BYGGET FOR ÅR TILBAGE. MEN NYE STI-TYPER MED SUPPLERENDE ERNÆRING SKAL SIKRE, AT OGSÅ LØSE SØER KAN PASSE FLERE AF DERES GRISE.

UDVIKLING VED HJÆLP AF VIDEN

Selvom dansk svineproduktion er i verdens-eliten, skal vi udvikle os og selv tage initiativ til at gøre vores produktion endnu bedre i forhold til blandt andet bæredygtighed, dyrevelfærd og antibiotikaforbrug. Ellers er der en risiko for, at der vil blive lagt yderligere pres på branchen. Og derfor er det vigtigt at prøve nye ting, som f.eks. udvikling af stier til løse søer, af. Lidt karikeret kan man sammenligne det med udviklingen fra stenalderen til i dag:

“ I stenalderen stoppede vores forfædre ikke med at bruge sten, fordi de løb tør for sten. Nej, de stoppede, fordi der skete en udvikling. I samfundet omkring dansk svineproduktion – og europæisk svineproduktion for den sags skyld – er der også en udvikling, og den skal branchen følge for fortsat at kunne producere. Ikke betingelsesløst, men under forudsætning af at det ikke er på bekostning af dyrevelfærd – herunder særligt pattegrise-overlevelse – og vores konkurrencekraft,” slutter Vivi Aarestrup Moustsen.

Hun bliver bakket op af Jonas Würtz, som netop har sagt ja til at prøve prototyperne af for at kunne medvirke til at udvikle fremtidens danske svineproduktion:

“ De stier, vi har i dag, er rigtigt gode – men jeg kan også se, at vi ved bare at lave små nye detaljer og forbedringer kan få en endnu bedre produktion, som fungerer en tand bedre. Og den udvikling vil jeg selvfølgelig gerne være en del af,” siger han.

Siden de første stier til løse søer blev etableret, er der sket en udvikling i kuldstørrelsen. Dette betyder for mange danske svineproducenter med løsdrift, at der er behov for mere plads og mulighed for supplerende ernæring. Derfor gik SEGES Svineproduktion sammen med inventar-producenterne Jyden og Vissing for at se på muligheder for en videreudvikling af farestier til løse søer.

“ De stier, der pt. er på markedet, er til søer med 12-14 grise og har ikke kunnet indrettes med mælkekopanlæg på en hensigtsmæssig måde. I samarbejdet med inventarproducenterne arbejder vi på at udvikle en ny stitype, hvor vi netop har fokus på, at soen skal kunne passe op til 20 grise. Målet er et mindre behov for ammesøer og i sidste ende at kunne hæve både overlevelsen og fravænningsvægten, så de i klimastalden kan klare sig bedre og have et sundere

tarmsystem med nedsat risiko for fravænningsdiarré,” siger chefforsker Vivi Aarestrup Moustsen fra SEGES Svineproduktion.

SVINEPRODUCENTER MÆRKER EN FORSKEL

Indtil videre har arbejdet resulteret i flere forskellige prototyper, som lige nu er i pilottest hos en række danske svineproducenter, som også i dag har stier til løse søer.

En af dem, der har sagt ja til at prøve de nye stityper af, er svineproducent Jonas Würtz. Hos ham er det gået godt med især én af prototyperne.

“ Den ene af de prototyper, vi har, har ikke klaret sig super godt indtil videre. Men i den anden har vi formået at fravænne flere grise per kuld end normalt,” siger han.

“De stier, vi har i dag, er rigtigt gode – men jeg kan også se, at vi ved bare at lave små nye detaljer og forbedringer kan få en endnu bedre produktion, som fungerer en tand bedre. Og den udvikling vil jeg selvfølgelig gerne være en del af.”

Jonas Würtz, svineproducent

Nye, spændende forsøg i gang

HVERT ÅR GENNEMFØRER SEGES SVINEPRODUKTION EN RÆKKE NYE FORSØG, SOM GIVER NY, FAGLIG VIDEN – TIL GLÆDE FOR DANSK SVINEPRODUKTION.

En stor del af SEGES Svineproduktions udgifter går til innovationsarbejde. 2019 har budt på megen ny viden, som kan hjælpe dig og dine kolleger til at få en endnu bedre produktion. I år er 22 procent af SEGES Svineproduktions udgifter gået til innovation.

INNOVATION I 2020

Vi skal konstant holde os på tæerne og arbejde med dét, der giver mening for dig og din bundlinje. I 2020 har vi derfor en række tiltag i gang, som har både højere sundhed, endnu bedre dyrevelfærd og optimering af

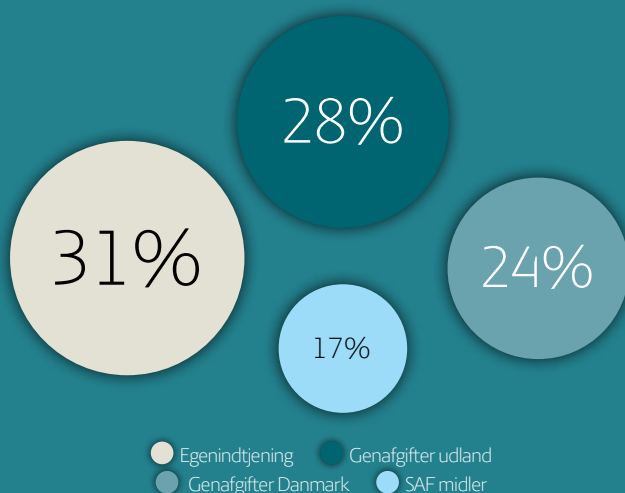
dækningsbidrag for øje. For bare at nævne nogle få.

LISTEN ER LANG, MEN AF NYE FORSØG KAN NÆVNES:

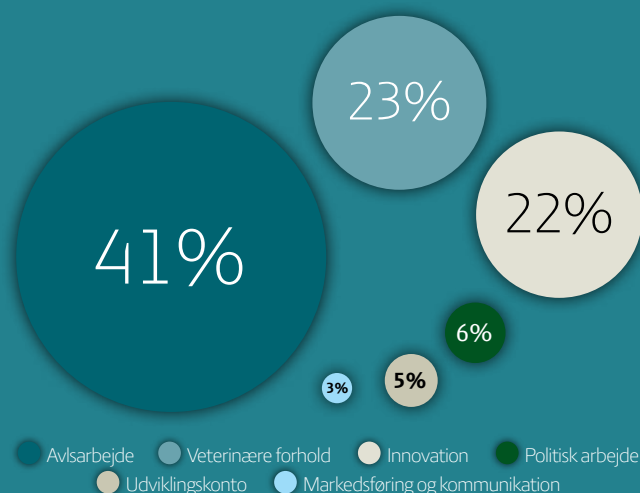
- > Fodring til sundere søer med bedre pasningsevne
- > Værktøjer til forbedring af pattegrise-overlevelse
- > Forebyggelse af navlebrok uden antibiotika
- > Enkle og effektive metoder til reduktion af emissioner fra stalde
- > Bedre tarmsundhed hos smågrise

Derudover er der naturligvis en række tiltag og forsøg, som kører over en længere periode og allerede er i fuld gang. Blandt andet inden for fodringsstrategier, alternativer til medicinsk zink, værktøjer til bedre ledelse og meget mere. Vi glæder os til at dele ny viden med jer.

HVOR KOMMER PENGENE FRA?

HVAD GÅR PENGENE TIL?

Vi er, hvor du er

SEGES Svineproduktion deler løbende nyeste resultater. Du har altid mulighed for at få et hurtigt overblik over vores arbejde i korte nyheder på Svineproduktion.dk eller på Facebook. Og vil du dykke ned i stoffet, giver vores eksperters publikationer dig et grundigt indblik i vores forsøgsaktiviteter.

Derudover har vi 2019 startet segestv.tv, hvor du kan se længere videoindslag med både dine kollegaer og SEGES Svineproduktions eksperter. Ofte ude fra staldgangen, hvor mange af vores forsøg foregår.

Vil du have seneste nyt i din mailboks, kan du tilmelde dig vores ugentlige nyhedsbrev via Svineproduktion.dk

Kort sagt: Vi er, hvor du er.

FØLG OS:

 Svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion

 svin.seges.tv

FØLG SEGES Svineproduktion:
facebook.com/segessvineproduktion

SEGES
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Axeltorv 3, DK 1609 København V

T: +45 3339 4500
E: svineproduktion@seg.es.dk
W: svineproduktion.dk

